

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SAJÁTOS, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELNIK MINDEN PÉNTEKEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona.
Negyed évre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér. —
Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Felelős szerkesztő:

Dr. Essöy Béla.

Kiadó tulajdonos:

Glattstein Adolf.

ELŐFIZETÉSI PÉNZEK,

raklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

El Amerikába!

Ez a két szó, ez a két rettenetes rövid szócska "tagok" — sok keserű észteendő óta — a mi szegényeink, tapasztalatlan, — a mi természetes a jó, egy jobb sors után vágyó népünk együgyű fejében — s oly meggyőződéssel, oly biztos tudatban ejti ki e pár szót, mintha a megvalósítása egy jobb korszak, egy más életet, egy új korszak kezdetét jelentené.

El Amerikába! sóhajja és óhajja a szegény fő atya, s ugyanezt rebegi — napjában százszor — sok ezer éhező, sok ezer elégedetlen s tudatlan hazánk fia.

Ott messze-messze — a tengeren túl — gondolja, reméli a nyugodt jövőt — látja — már-már — maga előtt a csillogó anyjakat — s dagassza keblét a békés megélhetés a vagyonszerzés biztos tudata.

Beh szép álom szövetelet.

És az atya anya váltatve dolgozgat. Kora reggeltől déig estig húzza az igát s a — kinek van — eladja földcsékjét, megteremti — ha a föld alól is — azt a háromnegyven éven s majd nem kér kenyeret hiába gyermekük, kap ő majd tán kalácsot is, lesz majd házacskájuk, be jó is lesz nekik, nem fogja sürgetni, ijeszgetni a krajleros; — óh édes Istenkém bár csak úgy lenne, csak beteljesülne s legalább ne lenne olyan messze az a "Kánaán".

Ilykép imádkozik az anya, imádkozik gyermekük s a tulhordog apa oly nyugalmmal szedi fel batyuját, hízlató, serkentő tekintete, erőt önt kis családjába, végre egy könnyecsepp, még egy könnyecsepp — s szív-szorongva lép a hajó fedélzetére. Kürtől, fűtlyent a hajó szegény kívándorló gondolata messze-messze jár, talán épp egy kis falucskában, övéinél, míg e já mű könnyedén sikklik tova, el-el a "tejjel-mézszel folyó Kánaánba," el Amerikába.

Számtalan ily szomorú eset. Fogyunk, egyre fogyunk — pedig imánem hisz oly kevesen vagyunk, — s az a szerencsétlen eltévelyedett, mint mikor ismét szárazat ér, Amerika földje várja, a kívándorlóból, oda tévelygőkből telt, tulzsfolt világgrész. Szépen élképzelt álma szeretefoszlott s szomorú valóra ébredt.

— Nincs kenyér! Nem adnak kenyeret kiált, sir, sok számtalan nyomorgó, mérőfő-deket gyalogolhat (városról-városra) munkáért, nincs, nem adnak. Ott a benszőlőttek, azok is kérnek, s majd mikor esettel juthat, "talán" te is kaphatsz szegény kívándorló, esettel szegény "magyar".

És a sok-sok ezer példa még most sem elég. Még mindig vannak s — sajnos lesznek is — kik odahagynak mindent-mindent "csak ki-ki" zug végig a rettentő kiállítás — a saját hazájokból idegenbe.

Pedig ott vár csak reájuk a valóságos szegénység, az igazi nyomor.

Pénzt akart, vagyont kutatott, hát elment. És most éhezik. Csak enni kér, mást nem, csak enni, vissza vágyik, haza, otthonába, mert éhezik.

Rettentő sors! S ide vándorolnak a mi véreink. Képes odahagyni hazát, falut, szülői házat, gyermeket.

Haza! Haza! Mert hiszen ott oly szép minden. Ismerős a táj, ismerős berek, ismerős madárka röppen az ereszre, ismerős gólya költ a topolyán, kedves a vaj, kedves kicsi házuk párja sehol, sehol e földön.

Haza! Haza! Vissza menekülni, de nincs mód megvalósítani óhaját.

Pénz! Pénz kellene és nincs.

Óh pedig be' szeretne otthon lenni! Ott már-már tavaszodik, lassan lassan rügyeznek a fák is, elmeot a jég, elment a hó, mosolyg a házak felett a napsugár, itt-ott szántogatnak, mint áll a vetés, óh mintha látná a zöldelő rozst, piros pozsgás gyerekek futkározását, falucskáját otthonát.

Szívébe nyillalik. Sirva temeti kezeibe arcát s kebléből hörögvé törnek elő a szavak: el-el haza . . .

Otthonát, szülőföldjét vágyik látni viszont, csak egy percet, csak egy pillanatra s oly nyugodtan zárná le örökre szeméit e biztos tudatban: "lthon vagyunk,"

És mindhiába sir, mindhiába zokog.

A Szécsényi Hirlap eredeti tárcája.

Báró úr esete.

írta: Ifj. Eszder Gyula.

Amolyan kisebb fajta kisvárosi kávéház Egy-két vendég lézeng már csak azok is a jó arcu, molett felirónó körébe gyűlve, hőven körülhalmozva udvarlásaikkal, főzbe-közbe elröppendő egy-egy bökkal. Úgy elfel felé haladt már az óra mutatója s a kipirult kigyótt képű vendégek biz elázva.

Új vendég érkezik. Elegáns megjelenés, csinnel válogatott öltözék, angolosan nyizott fekete hajusz, poetikusan hátrafésült haj.

Vendég: Nyugodt flegmával telelepszik. El-el igazítja hozontos haját, — aztán hallgat, — Körül jártaja szeméit, szólni akar; ismét hallgat, míg végre harmadszor erőlködés után — ugyancsak pislogva a csoport felé — kiböki — Pinczér!!

Nem jelentkezik senki.

A felirónó: Mőd felett kíváncsiskodva, érdeklődve. — az elegáns, csinosképű férfiú után, — kérdezősködve a mellette lábaltan-kodó, dőlöngő, kövér, kopaszodó "urtól". Mondjad csak, de figyelj már, hallgass, no

ki az? Valóban érdekes fiú!

Kövré úr: Mosolyog, hallgat, — Aztán összenéz a többivel s ravaszul pislogva szól) Nem? nem ismered? Tudom is én mit kereshet itt "hol még a madár se jár"? Irfenyő pasasnak látszik. Mint informálva vagyok valami fővárosi báró . . .

A felirónó: (Erőltetten mosolyog. Kissé kellemetlenül érezve magát) Irfin . . . Különös . . . De ha megengeditek egy percre — csak egy pillanatra fiacskám . . . Veszeni észre a piccoló ítem mutatkozik . . . Nos? . . .

Kövré úr: (Titkolva gunyolódó tekintetét;) Csak tessék-tessék . . .

A felirónó: (A főnöke zsebére előrelátható bő anyagi haszon tudatában elsiel. Mosolyogva közelg az ujonnan érkező felé) Jó estét báró úr . . . Parancsol valamit Báró úr? Talán sört Báró úr? (se szó, se beszéd telelepszik asztalához.)

Báró: (Szemeit felemelve, csendesen mosolyog.) Esetleg sört . . . Mindegy, ha így akarja kedves lehet . . .

A felirónó: Igen Báró úr! Azonnal Báró úr! . . . De nézzük csak, — most veszem észre, odahagyott vendégeim unatkoznak . . . No nem baj . . . Nélküldözhetnek . . . figye-

lembe vehetik Báró úr megjelenését . . . Ma együtt leszünk, kettesekén töltjük el az időt No Báró úr? Remélem nem lesz ellenére?

Báró: (Kissé izgatottan.) De hogy nem Nem, nem; szó sincs róla . . . Ily kedves nőcske társaságában mindenkor szívet töltöm el az időt . . .

A felirónó: (kacagva) Hah-ha! Bokol Báró ur? Bokol? Csak kár, hogy gyakran, nagyon is gyakran s sokaktól kell ballanom.

Báró: (Zavarral) Szép . . . Igen . . .

A felirónó: Én? Talán!

Báró: (Szerfejtett idegesnek mutatkozik szeméit lesdől, bölcsen hallgat . . .)

(A köszönből megjelenik a piccoló.)

A felirónó: (Odaszól.) Két sört; Erti? Kettől (Piccoló eltűnik.)

A felirónó: (Barátjához hajolva) Be rózsás, be bájos így az élet . . . Hát a mi életünk csak ilyen. Egy oly leány, mint én, ki hason sorsra jut, meg kell tanulnia idődgálni is. Szépen kacsintani férfi vendégeinkre, no meg zülleni is kicsit. Ez a mi sorsunk. De mit is beszéllek, hisz ezt báró ur is tudja. Élni kell.

Báró: (már-már elalvó cigarettájával játszadozva, oda sem figyelve) Tudom tudom.

Irgalmas kéz nem nyul feléje, egy sajnálkozója is alig akad s míg a legvégső kétségbeesésében izzó homlokát tenyerébe tartva ott van egy szennyes, piszkos bűn csirája fogann, vagy eltökélve birni türelmesen s békén várni tovább az egyszer mégis, de legtöbbször soha elérkező jobbúlásra.

Népünk egy jobb sors, egy más élet biztató tudatában ringalózva költözik el tőlünk s mint odaér, kiröppen kezéből a félig sült galamb.

Ha nehéz az élet itthon hazánkban, ugy százzorta nehezebb másutt.

De mindezt hiába!

A kivándorlók sokasága — ismétlem — csökkenni nem fog soha.

S míg él a magyar ember e honban s remegve gondol a hűlten távozókra, hallgatja most is s viszhangzik sokáig a rejtendő kiáltása az éhez és elégedetlenségnek: — El Amerikába!!

Sz. Gy.

Pintér Sándor adománya.

Pintér Sándor helybeli ügyvéd a nemrég elhunyt nővére Pintér Elenóra kedves tárgyait a nógrádmegyei muzeumnak szánta — mert még ez felépitve nincs, a szécsényi takarékpénztár kérte fel e tárgyak ideiglenes őrzésére, e tárgyban a következő kérvényt intézve a takarékpénztár igazgatóságához.

Tekintetes Sándor Mór úr mint a „Szécsényi takarékpénztár részvénytársulat” igazgatójához Szécsényben. Kérelme Pintér Sándor ügyvéd szécsényi lakosnak a bent előadottak értelmében.

Tekintetes Igazgatóság!

Néhai testvérem Pintér Elenóra alább felsorolt kedves tárgyait, melyek közművelődési szempontból is figyelemre méltók, a „Nógrádmegyei muzeumban” óhajtom elhelyezni, s mert a Muzeum még csak épülni fog, célonál mégis elérendő, abban állapodtam meg, hogy addig is, a míg a muzeum leépül, az oda szant ezen tárgyakat a „Szé-

csényi takarékpénztár részvénytársulatnál” mint biztonsági helyen tételtem le, és kérem az igazgatóságot, hogy vegye azokat felügyelete, őrzete alá, s ha majd a Nógrádmegyei muzeum rendeltetése céljának átadva lesz, — és én azokat ott magam el nem helyezhetném, — egy az igazgatóság által, műasztalossal készítettő szekrénybe helyezze, avagy helyeztesse el.

A szekrény üvegfedéllel lenne ellátandó belseje, hova a tárgyak elhelyezendők volnának, világos kék bársonnyal lenne bevonandó, s a szekrény homlokzatába szembe-ötölő helyen ércbetűkkel ez volna felirandó:

„Pintér Elenóra adománya”

Az elhelyezendő tárgyak:

1. Tömör aranyból kovácsolt germán pálczás nyakláncz ametiszt kövel díszítve, mübecse 2000 azaz kétezer korona.

2. Ezüstből aranyozva, rekeszes zománczu, piros nemes ékkövekkel, igazgyöngyökkel díszített női régi magyar ékszer, mely áll: karkötő, mellű és páros fülfüggőből: mübecse 1600 irva Ezerhatszáz korona.

3. Imádságos kis könyvecske, hátyára kézzel írott latin szöveggel, számos kézzel festett szent képpel. E tárgy minthogy páratlan — sem mű, sem érték becst számokkal kifejezni nem lehet.

4. Ezüst keretbe foglalt, mindkét oldalán hegyi kristályból köszörült, fedővel ellátott Ereklve tartó, szentek csontjaival és drága kőbe foglalva. Krisztus kereszt fájából egy szilánkkal. E tárgynak sem mű, sem értékbecst számokkal kifejezni nem lehet.

5. Egy kereszt tömör ezüstből, melynek előlapján a Rómabau levő, ugy nevezett Sixtini kápolna freskóját utazó metszések láthatók; mü becse szerintem 1500 korona.

6. Tömör ezüstből „Balszam tartó” állítólag II. Rákóczi Ferencz fejedelem kincsei közül találtatott azon tájon, hol Szécsényben sátorra állott; mü becse 600 korona.

7. Tömör ezüstből kalapált (trebelt) vadász jelenetekkel, egy cukor szelence: mübecse 500 korona.

8. Tömör ezüstből magyar izléssel zománczott láda (Pintér Sándor tintatartója) mübecse 1200 korona.

9. Tömör ezüstből egy ivó pohár, értéke száz korona.

10. Tömör ezüstből — keleti származásu — kovácsolt karaván csoporttal, előbb talán illatszert, később gyertyatartónak használt tárgy, mübecse 100 korona.

11. Sétabot, — tömör ezüstből magyar szobrászati fogantyúval, mübecse ma 600 korona.

Kérem tehát a mélyen tisztelt igazgatóságot — ha hogy ezen tárgyak átvételét, ideiglenes gondviselését, s annak idején az általam megjelölt helyen elhelyezését elvállalni hajlandó volna — kegyeskedjék azoknak leltár s szavatosság mellett leendő átvételére határnapot kitűzni, s arról engemet írásban értesíteni.

Ha akkor, midőn e tárgyak elhelyezendők lesznek, már életben nem lennék, óhajtanám még, hogy a szekrény homlokzatán ezüstérc-lapon, könnyen olvasható magyar betűkkel ez lenne fölvesendő:

„Honleányok!”

Ha ugy tudjátok szeretni édes magyar hazánkat, mint én szerettem, akkor kövessetek engemet.”

Ez azonban csak óhajtam, s ha elmaradna sem lenne baj.

Tisztelettel

szolgája

Pintér Sándor.

A kérvényre az igazgatóság az alább közlendő határozatot hozta s a tárgyakat ideiglenes őrzetébe már át is vette.

Az igazgatóság határozata:

Határozat:

Az igazgatóság Pintér Sándor úrnak ezen hazafias megbízását magára nézve megtisztelőnek tekinti, azért hálás köszönetét fejezi ki s egyszersmind biztosítja, hogy a leltárilag bizottság útján átveendő tárgyakat őrzetbe venni hazafias s kedves kötelességének tartja; mihelyt a nógrádmegyei Muzeum felépül, az ideiglenes őrzet alá veendő tárgyakat a kérvényben megjelölt módon a Muzeumnak az e tárgyban benyújtott jelen kérvénnyel együtt átadja, illetve azt a kérvényben jelzett módon saját kebeléből kiküldendő bizottság által elhelyeztetni, s minderről Pintér Sándor urat jkönyvi kivonat útján értesíteni rendeli.

Szécsény, 1910 dec. 21.

HIREK.

Bonour Gyula új műterme. Buncer Gyula, festői mesteriskola igazgatója megvette Gróf Pejachevics Mikó Endrétől dolányi kastélyát, ahol műtermet rendez be. A mester a nyári idők nagy részét dolányi kastélyában fogja tölteni.

Zene esték. A szécsényi iparos és kereskedő ifjuság önképző körének legutóbb tartott választmányi ülésén, a vigalmi bizottság elnökének előterjesztésére elhatározta a választmány a kör minden vasárnap este 7—11 óráig saját helyiségében zene estét rendezzen, hogy ez által az ifjuság a körben kellemes szórakozást találjon. — Ezuttal is értesíti a választmány elnöksége a kör tagjait, hogy a zene estékre a kör kör helyiségei nemcsak a kör rendes tagjainak hanem a hölgy közönségnek is, akiknek minél nagyobb számban való megjelenségüket a kör elnöksége ezuttal is szívesen látja. Az első zene est folyó hó 15-én lesz, a már említett időben.

A feirónó: No lám. És vannak, kik sajnálkoznak rajtunk! . . .

Báró: Igen . . .

A feirónó: (léha egykedvűséggel) Igen! De ki is tehet róla? Szépnek, kedvesnek találom így is az életet, megszoktam bele-törődtem s majdnem hogy jó . . .

(Pikoló a habzó sörrel hajlongva érkezik.)

Báró: (szótlanul fizet, pikoló el.)

A feirónó: (Koccint) Ex!

Báró: (Mosolyogva koccint, iszik)

A feirónó: (Ravaszul a szeme közé pistantva) Várjunk csak édes uram! Ha ugy vesszük — de komolyan — ez nem is ital. No nem? Meg nem is szeretem olyan nagyon. (megkóstolja) Brrr . . . Nem. Valóban nem jó. Hanem valami mást, jobbat talán. No, az én kedvemért „Leánykát” esetleg. Olyat mi kedvet is csinál, mulatni vágyó kedvet, had kábuljon, had szédüljön el fejünk, feledjük el a földi létet, a földi szenvedést. Az az csak én, mert báró urnak így is nagyon-nagyon jó a sora. Mert csak akkor élünk mi igazán, ha kaptosok, ittasok vagyunk — egy kicsit. Vagy azt mondtam az előbb, hogy jó, szép, kedves az életünk? Az lehet. Már magam sem tudom. Tudta, változatos. Vagy nem tudnám már, hogy

mit beszélnek? Az is lehet! Hisz annyit ittam már ma. De annyit. (vállára hajol) Báró! Kedves! No, még egy kis pezsgőt. Pezsgőt! Báró: (Igen kellemetlenül érezve magát, idegesen feszkelődve székén, fülüg pirul) De nagysád! Bocsnát, itt egy nagy tévedés van. Hiszen én szívesen, szívesen de nem hoztam magammal anyját . . . Nem . . . Meg . . . Én — bocsnát — de nem is vagyok báró. Nem. Önt rászédíték. Ne haragudjon, de én Bányay urnak, annak a kövér, kopasz urnak a szobainasa vagyok. Igen Nagysád! Bocsnát, de mikor olyan szépen titulált, s nem, nem mondhattam el-lent. Had legyen a szegény szobainas egyszerűen báró is egy kicsit. Bocsnáson meg azonban „sajnos” így van.

(A feirónó meglepetten felpattan, ugyszintén — habozva az állítólagos báró, vagy az ujdonsült szobainas is. Össze néznek, szemiek kerülgetik egymást, végre az eset értelmezői szólni nem akaró kacaja közepette egy haragos, gonyulódó pillantást vetve fiatal barátjára, hangosan felnevel, s még egyszer mérgesen végig nézve a kifelé igyekvő, piruló „elegáns” szobainast, — ő maga is — még mindig nagyokat kacagva — elsiel.)

Színházi hét. Az hinné az ember, hogy a mi csendes kis városi, nem akarom azt mondani falusi életünkben, a színház valóságos esemény és egyhangú életünket a rendes kerékvágásból egészen kizavarja. Pedig hát bár így kellene lenni, sajnos de nincs így. — Hiába igyekeznek színészeink a legjobbat nyújtani, a szécsényi közönség közönyével megbirkózni nem tudnak. — Az előadások majdnem teljesen üres ház előtt folynak.

Szombaton a Király színház repertói darabját a „táncos huszárokat adták. — Nagyobb szerepben először láttuk Várnay Rózsit, a ki Thea szerepében igen kedves volt, a mit is a közönség többször tapsal honorált. Igen jó volt Réthi a herceg szerepében, a Veszprémi párt pedig felesleges megdicsérni.

Hétfőn Lévy János jutalomjátékául a „Sabinnók elrablása” került színre. — Lévy a ripac director szerepében sokszor megkacagtatta a közönséget.

Keddén a „Csöppség”-et lehet mondani néző közönség nélkül adták.

Szerdán a Veszprémi pár jutalomjátékául A mozgó fényképek című vígjátékot adták elő, és pedig fényes sikerrel. — A közönség legnagyobb része, ezt a jó, de igen régi darabot már látta és mégis pompásan mulatott. A darab igazán jó összjátékkal ment, — a sugót most az egyszer nem igen hallottuk, valamennyien, a Veszprémi pár, Kovács, Hubay, Lévy, Várnay, Tóvári és Gyenes Eta mind tökéletesen nyújtottak.

Már most felhívjuk a közönség érdeklődését a szintársulat kiváló tagjának Kovács Kálmán jutalomjátékára, a mely pénteken lesz. — Ez a kitűnő színész megérdemli, hogy azok is, a kik eddig tündérlégtávol maradtak a színházról, megnézzék őt.

Választmány. A szécsényi iparos és kereskedő ifjuság önképző köre folyó évi január hó 8-án délután tartotta választmányi ülését. — Elnök üdvözlővén a megjelenteket a múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után előterjeszti, hogy a kör február hó elején zártkörű táncmulatságot rendezzen. Ezen előterjesztés egyhangulag elfogadotván a zártkörű táncmulatság megtartásának határidejéül 1911. február hó 5-ik napja határozottat el.

Ezután az elnök indítványára a választmány a legutóbb megtartott hangverseny közreműködőinek jegyzőkönyvi köszönetet mondott és felhatalmazta a kör elnökségét, hogy erről őket a jegyzőkönyvi kivonat kapcsán is értesítse. — Végül a legutóbb tartott mulatság pénztárnoki jelentése hagyatott jóvá és több a kör belételeiben felmerülő ügy intéztetett el. — Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

Kögyűlés. A szécsényi izr. hitközség folyó hó 11-én délelőtt 10 órakor tartotta Dr. Guffreund Emil elnökelete alatt rendezésű közgyűlését melyen megválasztottak: Elnökök: Bayer Sándor, helyettes elnökök: Schöck Ferenc, alelnök Dr. Guffreund Emil, pénztáros Gläser Dezső, ellenőr Singer Emil, választottak továbbá 6 választmányi rendfőnök és 2 pótlagot.

Augusta főhercegnő a szakácskiállításán. A budapesti szakácskiállításán, ezen a speciális szemnek, száznak kedves tárlaton, — mint a lapok megírták — megjelent Augusta főherceggasszony is. Itt leginkább feltűnt neki Löw Sándor kamarái szállítójának ezüst garnitúrája a modern tárlás műremekei. Amit

előkelő ízlés és lelemény az asztal díszére kitalált: egyült volt. Ezüst desszert tálak, girandólok, gyönyörű virágtartók, serlegek, egyéb drága evőkészletek, tálak és tányérok kincseként egymásra halmozva, mégis tetszőlegesen, művészesen rendezde. Augustza örömmel értesült arról, hogy valamennyi a magyar műipar remeke s ugyancsak hosszasan szemlélte Löw másik kollekcióját: a konyhai órák elmés piramisát, ahol stilszerűen az óramutató kés, villa volt a pontos órákon. Löw a legnagyobb díjakat nyerte ezen a kiállításon.

Ma már mindenki tudja, hogy lakást, butorozott szobát, üzlethelyiséget bérelni, kiadni, ingatlant úgy a fővárosban venni, eladni, csak Huszár Á. hirdetői iroda útján lehet. Budapest V. Zrínyi utca 1. Gresham palota. Válaszbélyeg. Legmegbízhatóbb vállalat.

A F. M. K. E. tanítói jutalomalapja, a melynek kamatait az egyesület minden évben jutalomképen adja ki az érdemesebb tanítóknak, tanítónőknek és óvónőknek, újabban ismét 230.24 koronával gyarapodott. Az újabb adományok a következők: a nyitrai óvónői kath. iskola és F. M. K. E. óvó 12.20 kor., a málnapataki állami iskola és az állami óvó 12.80 kor., a felsőbakai evang. iskola 3., a nyitrai evang. iskola 3. és kath. elemi iskolák 13.54 kor., egy Vaigha János esperes-plébánosnál (Nugykér) egybegyűlt társaság 5.90 kor. a románfalui kath. iskola 4 kor., a zsitvaszentmártoni állami iskola 5 korona. A tanítói jutalomalap főösszege, mely gyümölcsözőleg van elhelyezve, a mai 1728.33 korona. A F. M. K. E. elnöksége ezután is kéri az állami, felekezeti községi és magániskolákat és óvodákat, hogy a tanítói jutalomalap céljaira hasonló hazafias ünnepélyeket rendezni s azok jövedelmeit a F. M. K. E. központi pénztárának (Nyitra) beküldjen ki kegyeskedjenek.

CSARNOK.

Gondolatok.

Írta: Szilvay László.

Nincs komplikáltabb és csodálatosabb gépezet, mint az emberi szervezet. Az emberi szervezet ugyanis:

1. Gőzgép, melyet kétféle anyaggal kell fűteni, hogy munkát végezhesen: anyagi és szellemi táplálékokkal, amely aztán a táplálék minősége szerint végzi a munkát is.

2. vegykonyha, melynek különféle laboratóriumaiban az élet energiájának különféle elemei készülnek, melyben az anyagok erőkké, az erők anyagokká változnak;

3. villamtelep, melynek áramai az idegekben és izmokban folyton keringenek, híreket visznek s a mozgások ezer nemét létesítik;

4. fonográf, mely nem csak megőrzi a külvilág hangjait, hanem maga is a beszédek és dallamok egész seregének szerzője;

5. panoráma, mely ébren halvány, álomban élethű képeket mutat, melyben a múlt elemények millió képe változik;

6. csoda-akkumulátor, melynek titkos celláiban az ősök tapasztalata, testi és lelki sajátosságai, a mozgató őrztőlők vannak tárolva;

7. labirintus, melynek ezermillió agysejtyében és idegszálában a gondolat, az isteni lélek születik, él és kering.

És csodák csodája, ez az ezermily ezer tönmény oly szoros kapcsolatban van egymással, hogy az egyik észrevétlenül megy át a másikba; ezt a komplikált gépezetet egy

hang, egy szó, egy kép képes megindítani, sőt egészen tönkretéheti.

Nevelni ezek szerint annyit tesz, mint ez a 7-likes gépet működtetni és irányítani akarni. Ennek a gépezetnek a tanában, vagyis a lélektanban vagyunk ez idő szerint a legjáratlanabbak.

Ha majd nem lesznek többé utcán korbórló kis árvák; ha utcáink kis csirkelögői és csavargói ha mindazon gyermekek, akik otthon kellő nevelésben nem részesülhetnek, megfelelő állami internátusokban fogják az erkölcsi nevelés alapjait megtanulni: csak akkor fogja az állam feladatainak egyik legdicsőbbikét megoldani.

Minden normális szervezeti funkció, a az evés, ivás, mozgás stb. kellemes érzeteket jár. Ilyen kellemes állapotot kellene előidéznie a lélek táplálkozásának, vagyis az ismeretszerzésnek is. Az ismeretszerzésnek ezek szerint, ha mennyiségre, minőségre nézve a léleknek megfelel, a szellemi élvezet egy nemének a tanítási órák, gyönyörnek magának az iskolának a szellemi élvezetek, örömeik állandó helyének kellene lennie.

Vajjon így van-e ez? ilyen emlékekkel távoznak a mi abiturientseink?

Anyagok és erők törvényei intézik a mi sorsunkat is. Sorsunk sokkal fatalisztikusabb mint a legidősebb ember gondolja. Két hatalom véli bélyegét lelkünkre, egyik születésünk előtt kezdődik. Testünk szervezete, alakja a temperamentum, az érzelem és akarat elemei, különféle hajlam erőnyre és bűnre, mint örökös tulajdonságok a mi fatumunk. A másik nagy hatalom a nevelés.

Életünk tolyamata ezek szerint nem is más, mint ezen két hatalomnak, mint erőnek küzdelméből származó erő.

Ha gondolatainkat elemeinkre bontjuk, tudvalevőleg a képzetekhez jutunk. A képzetek a tudomány mai állása szerint az agysejtekben székelnék. Meynert ezer milliót meghaladó ilyen agysejtet talál az emberi agyvelőben. Ezzel részben szerencsénk, részben szerencsétlenségünk tudásunk, illetve tanulásunk határa is ki vannak mérve és jelölve.

Ha meggondoltuk, hogy képzeletvilágunk legnagyobb részét gyermek- és ifjkorunkban szerezzük be, úgy hogy további életünk folyama alatt csak forgatjuk a megszerzett tőkét, csak kombináljuk az elemeket; ha meggondoljuk, hogy egész életünk boldogsága ez alapvető szellemi tőkével függ: be kell látnunk, hogy az egyéni, családi, állami élet legelsőrendű kérdésének a nevelésnek kellene lenni. De hol vagyunk még ettől!

Elsőrendő

poroszköszén és felvágott fa

jutányos árban kapható, házhoz szállítva, kisebb-nagyobb mennyiségben

VÁRADI REZSŐ

mész- és vegyeskereskedőnél

Szécsényben.

960—910. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bir. vbjtó az 1881. LX. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bálassagyarmati kir. törvényszéknek 1910 évi 6096 számú végzése következtében Kun Barna ügyvéd által képviselt Sziráki takarékpénztár javára 230 K. s jár. erejéig 1910 évi dec. hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1669 K.-ra becsült következő ingóságok u. m.: butorok, ágy, ruha, fehér, ezüst neműek és fegyverek nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbírószág 1910-ik évi V. 3602 számú végzése folytán 230 K. tőkekövetés ennek 1910 évi április hó 30-ik napjától járó 6% kamatai váltódíj és eddig összesen 75 K. 47 fill.-ben bíróság már megállapított és 5 kor. 40 fillér árverés kiütési díj költségei erejéig Pető községben leendő megtartására 1911 évi január hó 13-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kiütetik és ahhoz a veni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingók az 1881 LX. t.-cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1908 évi XLII. t.-c. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Szécsény, 1910 dec. hó 18-án.

Nagy, kir. bir. végrehajtó.

928.910 sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosvásárhelyi kir. járásbírószágnak 1907 évi Sp. I. 166/3 számú végzése következtében dr. Fischler Márton ügyvéd által képviselt Váradi Samu javára 150 K. s jár. erejéig 1907 évi július hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 758 Kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: 1 varrógép és butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbírószág 1910 évi V. 571/12 számú végzése folytán eddig összesen 53 kor. 92 fillérben bíróság már megállapított árverés kiütési költségei erejéig Nógrádludányban leendő megtartására 1911. évi január. hó 14-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Szécsény, 1910 évi dec. hó 13-án.

Nagy, kir. bir. végrehajtó.

4691—910 sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírószág mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szécsényi takarékpénztár és csatlakozott társai végrehajthatónak ifj. Palicsa János végrehajtást szenvedő elleni 1280 K. — fill. tőkekövetelés és

jár. iránti végr. ügyében a szécsényi kir. járásbírószág területén levő Karancseszki községben fekvő, a karancseszki-i 77. sz. lkv.-ben A + I sorsz. 162d hrsz. alsórétre 11 k. + 2 163a hrsz. alsórétre 22 kor. + 3 sorsz. 215b hrsz. alsórétre 12 kor., a + 4 sorsz. 216a hrsz. alsórétre 22 kor., a + 5 sorsz. 249b hrsz. tomiszer dűlői ingatlanra 362 k. a 7 sorsz. 288b hrsz. hosszub dűlői ingatlanra 140 kor., a 8 sorsz. 289a hrsz. hosszub dűlői ingatlanra 127 kor., a 15 sorsz. 423jb hrsz. farkas-pataka dűlői ingatlanra 12 kor., a 16 sorsz. 424a hrsz. farkaspataka dűlői ingatlanra 28 kor., az u. o. 307. szám ljkvi A. I. I. sorsz. 247b hrsz. tomiszer dűlői ingatlanra B. 17. sz. a. ifj. Zsidai János nevében álló részére 577 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan 19— évi március hó 3-ik napjának délelőtti 10 órakor Karancseszki község házában megállapított kikiáltási ár kétharmad részén alól eladtni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy a bánatpénznek az 1881 LX. tcz. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben, 1910. nov. hó 7.

A szécsényi kir. járásbírószág mint tkv. hatóság **Szenhe, s. k. kir. jbró.**
A kiadmány hitelével

Perényi, kir. lkvvezető.**Glattstein Adolf, Szécsény**

könyvnyomda, könyv- és papirkereskedés
M. kir. dohány- és szivararuda

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát író-, rajz-, irodai- és iskolai felszerelésekben. — Könyvnyomdai munkák jutányos áron készülnek.

Üzlet megnyitás!

Tisztelettel értesitem nagyérdemű közönséget, hogy
Szécsényben, az Otsenás-féle házban (Rákóczi-ut 44. szám alatt.)

gazdasági- és varrógép-üzletet nyitottam.

Raktárom tartom: az összes gyártmányu gazdasági-gépet és bármily rendszerű varrógépet, melyeket **ugy készpénzért, mint kényelmes reszletre is** belehet szerezni.

Becsés pártfogásért esedezik mely tisztelettel

Glausius Béla, gazdasági és varrógépkereskedő
Szécsényben (Nógrádm.)